

Powołanie rządu Eduarda Hegera na Słowacji

Łukasz Ogrodnik

Dymisja premiera Igora Matoviča i zaprzysiężenie gabinetu Eduarda Hegera 1 kwietnia br. kończy konflikt w rządzie wywołany zakupem rosyjskich szczepionek Sputnik V. U władzy pozostanie rządząca od marca 2020 r. koalicja czterech prawicowych ugrupowań: Zwykłych Ludzi i Niezależnych Osobistości (OĽaNO), Wolności i Solidarności (SaS), Jesteśmy Rodziną oraz Dla Ludzi. Dokona korekt polityki wewnętrznej i będzie kontynuować politykę zagraniczną.

Dlaczego upadł rząd Matoviča?

Ciągnące się od zeszłego roku [spory w rządzie dotyczące m.in. restrykcji epidemicznych](#), eskalowały po zakupie z inicjatywy Matoviča rosyjskich szczepionek Sputnik V. Nastąpiło to nie tylko wbrew woli koalicjantów, lecz także bez ich wiedzy. W rezultacie dymisji premiera domagały się SaS oraz Dla Ludzi. Matovič zadeklarował taką gotowość, podając jako warunek m.in. ustąpienie z funkcji rządowych i parlamentarnych nominatów tych koalicjantów. Spełnili oni większość żądań premiera, ale do jego dymisji – i w konsekwencji całego rządu – doszło dopiero wskutek groźby wyjścia z koalicji partii Jesteśmy Rodziną i perspektywy przedterminowych wyborów. Wobec poparcia dla OĽaNO na poziomie 11,3% w połowie marca br. (w porównaniu do 25% [w wyborach w lutym 2020 r.](#)) Matovič zrezygnował z funkcji premiera, której nie powinien pełnić według 82% mieszkańców Słowacji. Wycofał także swoje żądania wobec koalicjantów.

Kim jest nowy premier?

Eduard Heger jest ekonomistą, w rządzie Matoviča pełnił funkcję ministra finansów i wicepremiera z ramienia OĽaNO. W kwestiach gospodarczych starał się ograniczyć pogłębiany pandemią deficyt, natomiast w kwestiach światopoglądowych jest konserwatystą. Jest posłem do Rady Narodowej od 2016 r. z list OĽaNO. Wcześniej zdobywał doświadczenie w sektorze prywatnym, pracując m.in. w amerykańskiej firmie Cubic, zajmującej się wojskowymi systemami szkolenia. W przeciwieństwie do

Matoviča jest postrzegany przez partnerów koalicyjnych jako polityk koncyliacyjny, przez co jego nominacja była dla nich łatwa do zaakceptowania. Jest trzecim szefem rządu Słowacji od upadku gabinetu wieloletniego premiera Roberta Ficy trzy lata temu.

Jakie są zmiany w rządzie koalicyjnym?

Oprócz zamiany stanowisk między Matovičem i Hegerem w nowym rządzie doszło do niewielkich korekt personalnych. W skład nowego gabinetu weszła większość ministrów, którzy złożyli dymisje podczas kryzysu rządowego. Powrót na stanowisko ministra gospodarki Richarda Sulíka – lidera SaS-u i głównego antagonisty Matoviča – może zwiastować polityczne i personalne spory z ministrem finansów i dalsze wewnątrzkoalicyjne tarcia. Wśród nowych nominacji znalazł się generał Vladimír Lengvarský. Zastąpił on krytykowanego w koalicji za nieskuteczne zwalczanie pandemii ministra zdrowia Marka Krajčího z OĽaNO, który bezpośrednio odpowiadał za zakup szczepionki Sputnik V. Z kolei kandydaturę Jozefa Hlinki (Dla Ludzi) na ministra pracy odrzuciła prezydent Zuzana Čaputová, korzystając z konstytucyjnych uprawnień głowy państwa.

Na czym w polityce wewnętrznej skupi się nowy gabinet?

Działania nowego rządu będą oparte na programie gabinetu Matoviča, dlatego należy spodziewać się kontynuacji głównych kierunków polityki. Najważniejszymi zadaniami pozostaną przeciwdziałanie skutkom pandemii Covid-19

KOMENTARZ PISM

oraz reforma wymiaru sprawiedliwości. Heger chce ponadto przyspieszyć cyfryzację słowackiej gospodarki i – wśród zadań doraźnych – akcję szczepień, do czego może się przyczynić użycie już zakupionego i ciągle zatwierdzanego na Słowacji preparatu Sputnik V. Utrzymanie koalicji czterech partii umożliwi Hegerowi sprawne rządzenie za pomocą większości parlamentarnej. Nowy gabinet poparło 91 z 93 posłów partii koalicyjnych w 150-osobowej Radzie Narodowej. Wśród pierwszych zadań nowego rządu będzie zarządzanie restrykcjami epidemicznymi w czasie Świąt Wielkanocnych.

Co zmiana rządu oznacza dla polityki zagranicznej?

Powrót Ivana Korčoka na stanowisko ministra spraw zagranicznych oznacza kontynuację dotychczasowej polityki

zagranicznej rządu. W praktyce przełoży się to na działania nakierowane na wzmacnianie pozycji w UE, w tym za pomocą różnych formatów współpracy regionalnej: Grupy Wyszehradzkiej, Trójkąta Sławkowskiego i Centralnej Piątki, a także na poszerzanie współpracy z USA. Zmiana premiera korzystnie wpłynie na spójność zewnętrznych działań Słowacji, nadszarpniętą przez nieskoordynowany zakup szczepionek Sputnik V. Heger – podobnie jak Korčok – postulował zmianę wizerunku V4, sugerując m.in. większe zaangażowanie Słowacji w prace grupy. Jako członek rządu Matoviča uczestniczył w jej działaniach, zawierając w Warszawie we wrześniu ub.r. deklarację o współpracy ministrów finansów. Jego znajomość Polski, którą jako poseł w poprzedniej kadencji parlamentu najczęściej odwiedzał, niesie potencjał wzmocnienia relacji dwustronnych na szczeblu szefów rządów.